

BÁCSKAI HIRLAP

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:

Egy évre . . . 12 kor. — fill.
Fél évre . . . 6 kor. — fill.
Negyed évre . . . 3 kor. — fill.

Egyes szám ára 8 fill.
Hétfői szám 4 fill.

Megjelen minden hétfőn délben, szerdán, pénteken és vasárnap reggel.

Főszerkesztő:

Dr. CSILLAG KÁROLY.

Felelős szerkesztő:

BRAUN HENRIK.

Szerkesztőség:

Dr. Csillag Károly ügyvédi irodája, Barátok tere, Manojlovics-ház
Telefon szám 119.

Kiadóhivatal:

Kossuth-utca, Vojnich-palotában
Telefon szám 42.
Nyitási sorozatunk 40 fillér.

Elrettentő példa-adás.

A napokban tárgyalták az itteni törvényszéknél egy pár lengyel zsidónak bűnügyét és a királyi törvényszék bölcsessége az egyik vádlottat, azért mert egyik vagy másik hitelezőjét kielégítette és kereskedelmi könyveket nem vezetett: a btk. 414. §-ába ütköző csalárd bukás büntetlenségében bűnösnek találta és ezért elítélte három és fél évi fegyházra.

Az ítélet még nem jogerős és így annak bírálataba nem bocsátkozhatunk, különben is annak megvitatása inkább szaklapba való.

Minket csak az lep meg, hogy az első foku bíróság elrettentő példaképpen sújtotta ezt az egyént, ilven szigorral, habár meg van győződve maga is arról, hogy a felső bíróságok enyhébb felfogást és kisebb méretű büntetést fognak helyén valóknak találni.

Szomorú dolog, hogy a kereskedő, aki csődje után mindenéből kifosztva száraz kenyéren tengeti életét azért, mert egyik hitelezőjének 100 forintot fize-

tett, a másikkal meg nem tudott semmit se fizetni aztán meg, mert a könyvelés szabályait sem tudta megtartani, nem annyira a maga bűnéért, mint inkább elrettentő példakép a legsúlyosabb és legbecstelenebb büntetéssel sújtassék.

Nem egy példát tudunk, a hol az ember életének szándékos kioltásáért, amikor a vádlott tudatosan előbb leitta magát: az esküet bíróság az illetőt 2—2¹/₂ évi fegyház büntetéssel sújtotta. A kioltott ember élet nem lehet olcsóbb, mint az az egy pár ezer forint, amit elvesztettek a könnyelmű és az árukat a kiskereskedőre rátukmáló hitelezők.

Ez a szegény szatócs nem azért bűnhődik, mert bűne nagy és mert másnak a pénzét megtartani csunya dolog, hanem azért, mert ezen az emberen akarta megboszulni a bíróság azokat a bukott kereskedőket, akik nagyobb ügyességgel és ravaszsággal forgatják ki a törvény betűjét, mint ez a

pajeszos zsidó, akinek bűnéért mindenestre lakolni kell de sohasem azért és úgy, hogy mások az ő bűnébe bele ne essenek.

Nem akarjuk tendenciával vádolni a büntető bíróságot, amely igazság értekezésében magasan felül áll minden személyi tekintetelyen, de a közérzület tolmácsoljuk, amikor megmerjük mondani, hogy a bíróság ebben az esetben nem az objektív igazságot gyakorolta, hanem kriminál-politikát művelt.

Ugy látszott azon a szerencsétlen bűnösön, hogy egykedvűen fogadta a súlyos ítéletet, nem remegett meg hangja akkor se, mikor azt hallotta, hogy nyomban ott tartják, csak annyit mondott: engedjék, hogy azt ami nálam van, haza küldjem.

De a hallgatóságot, tán magát a vádhatóság képviselőjét is, a hitelezők ügyvédjét is megdöbbenetette egy pillanatra a súlyos ítélet.

A bűnös lakoljon, de csak a maga bűnéért!

Doktor Juris.

A vörös talár. ✓

(Dráma négy felvonásban. Írta Eugen Briex. Először adták a szabadkai színházban 1901. november 6-án.)

— A »Bácskai Hírlap« eredeti tárczája. —

Írta: Quasimodo

Határozottan a legszenzációsabb hatású az utolsó évek drámai művei között Briexnek nálunk ma bemutatott drámája: *A vörös talár*. Szinte félelmetes, megdöbbentő valóságában mutatja be ez a zseniális író a francia igazságszolgáltatást. A néző, a hallgató a saját lelkiismerete megnyugtatóására azt szeretné mondani, hogy Briex nem festi a valóságot, mert a valóság nem lehet ilyen borzasztó, az igazságszolgáltatás faktora nem lehetnek ily elvakultak, a bírót a strébersége nem teheti ilyen nyomorulttá, gazemberré, mint amilyen Mouzon. És a dráma rendkívüli hatása alatt állva mégis elhisszük Briexnek, hogy vannak ilyen bírák, ilyen ügyészek, az igazságszolgáltatásnak vannak ilyen tévedései, nemcsak, de bűnei is!

És mert vannak: igazat kell adnunk Briexnek, ha a legkegyetlenebb módon osztorozza e bűnököt, mert csak így éri el azt az eredményt, amit remek művével el akar érni.

De ha tán tu/oz is néhol, ha tán erős vonásokkal fest is: a nagy férfiak, a nagy írók szabadságával él még akkor is, ha a nagyképűsködő kritikusok azt találják, hogy

a szinpadi hatás kedvéért csinálta meg így drámai művét és nem kevesebb realizmussal.

Mouzonban megfojtva találunk ágyában egy 87 esztendő aggastyánt.

„Mily szép bűntény!” így kiált fel Vagretné (Lomnicziné), az ügyész felesége. És emondja fiatal leányának (Vedrdódi), hogy az apja, mikor meghallotta az esetet: felugrott ágyából, öt perc alatt felöltözött, erősen megszorította felesége kezét és alig tudván mérsékelni örömet, ezt mondta: „Most már, azt hiszem, meg lesz a kinevezés!”

Egy szép bűntényre van szüksége a mouleoni törvényszéknek, egy gyilkosra, akire az esküdtek kimondják a bűnöst, akit halálra ítéljenek, mert csak így léphet elő az ügyész, a bíró, az elnök, mert csak ekkor tették meg a kötelességüket, amivel a társadalomnak tartoznak.

A bűnöst nem találják, bár tanuk vannak, hogy kóbor cigányok, csavargók követhették el. Delorme nevű vizsgáló bírónál vannak a bűnügy aktái, ez elhiszi, hogy csak a csavargók lehetnek a gyilkosok, de nem így Mouzon (Baróthi), akinek az a meggyőződése, hogy a gyilkost az áldozat környezetében kell keresni.

Vagret (Falussy) ügyész tehát Mouzont bizza meg a vizsgálattal.

Ez az első felvonás, a mű expozíciója, amit a következő három felvonásban mes-

terien, káprázatos kidolgozásban követ a cselekmény.

Mouzon elfogat egy bask parasztot Etcheparet (Szabó), aki a meggyilkolt Goyetche apónak életjáradékkal volt adósa. Meg van a gyilkos, mert más nem lehet — Mouzon véleménye szerint — mint Etcheparet. És majd egy teljes óra hosszat halljuk az elvakult vizsgálóbíró vallatását, Etcheparet vergődését, egy derék mentő tanut, akit gazembernek tart a bíró, látjuk, mint kinozza a vélt gyilkost kérdéseivel és látjuk Etcheparet feleségét, Yanettát (Kress Irma), akinek előéletét, fiatal lánykori bűnét, amit 10 év előtt követett el, megtudakolta a bíró és most felhívja neki, hogy megpuhítsa, hogy vallomásra bírja férje ellen: a becsületes feleséget, a jó anyát.

És a kegyetlenség elvakult bíró szembe-síti a férjet feleségével, akit már annyira vilt, hogy kérte férjét: valja be ha bűnös, majd elnézők lesznek a bírák.

„Az én két fiamat — a kis Györgyöt, meg a kis Andrást: úgy ölje meg Isten, mint ahogy én bűnös vagyok!”

A megkínzott ember ezen szavaira felsikolt az asszony, ujjong örömeben, tudja, látja, hogy férje ártatlan. Meghazudtolja a bírót, hamisnak mondja a jegyzőkönyv tartalmát.

A feldühödött kiró elveretteti sötét cellájába Etcheparet, Yanetta megsérti Mouzont, mire ez az asszonyt is a börtönbe hurcoltatja.

Az értékképviselők.

Itt közöljük az értékképviselőknek most összeállított és 1902. évre érvényes névjegyzékét. A felebbezési határidő már lejárt ez a névsor tehát végleges.

Az értékképviselők száma 33 új taggal szaporodott, tehát összesen 166 értékképviselő lesz 1902. január 1-től.

Sok új embert látunk a névsorban már ezzel is változni fog az új „obytina“ képe.

A névsor a következők:

Vermes Gábor	Mamusch Félix uj
Krausz Miksa (uj)	50. Dr. Janiga János
Miloszavlyevics Milán	Mamusch Agoston
Torley Gyula	Dulics Péter
5. Geiger A. Mór	Rádics Dusan
Bajnai Vojnic Simon	Rádics János
Halbrohr Adolf (uj)	55. Dulics Tamás
Vojnich Gábor	Vujkovic Czv. Lőrincz
Bajnai Vojnic Sándor	Sztipics Albert
10. Mamusch László	idb. Gáffi György
Kovacsics Agoston	Dulics Márk
Sztipics László	60. Sztipics Miklós
Dr. Biró Károly	Reichl Ferencz
Deák István	Polyakovic Alajos
15. Prokes Mihály	Vermes Nándor
Manojlovics Vladiszáv	65. Lihneckert András
Haverda Boldizsár	Vukov Márk
Idb. Vojnic Máté	Joó Nándor
Regényi Lajos	Dulics József
20. Váli Béla	Lipoencsics János (uj)
Dr. Schaffer Mór	20. Jakobcsics Titusz
Dr. Lipoencsics László	Malagurszki Boldizsár
Pertich Mihály	Schilling Kálmán
Sztantics János	Farkas János
25. Magyar György	Bahrach Gyula (uj)
Dr. Dobroevics Plátó	75. Vujkovic Czv. Pál
Medgyaszki Szávó	Antonovics Lajos
Kiss Ábel	Sztantics József
Ifj. Vojnich Sándor	Conen Vilmos
30. Antonovics Mátyas	Báics Gergely
Dr. Vojnich Gyula	80. Dr. Szilasi Mór
Lihneckert Károly	Rómcics Antal
Kunecz Ignác	Birkás Gyula
Manojlovics Szánkó	Hartman Rafél
35. Vermes Béla	Manojlovics István
Manojlovics Cvetkó	85. Aradszki Pál
Dr. Vojnich Dezső	Lipoencsics Lajos (uj)
Vojnich H. Antal	Milassin Ignác
Sztipics János	Sztajkovic Dusan
40. Karner János	Vince János
Dr. Antonovics József	90. Vittman Károly
Kunecz Albert	Varga Károly
Dr. Klein József	Weihut Adolf
Peics Tuc. József	Perl Károly (uj)
45. Taussig Vilmos	Milodanovic János
Dimitrievics Bogdán uj	95. Kulencsics Tamás
Malagurszki János	Vujkovic Czv. Lukács
Szárcevic Máté	Tumbász László

Szkenderovics János
Molczér Károly (uj)
100. Sztipics Gergely
Sztipics Antal
Gyelmis Gerő
Dr. Szilasi Fülöp
Dr. Mukics Simon
105. Lendvai Mihály
Ifj. Vojnic Máté
Pertics János
Pletl Rokus
Sztipics Félix
110. Reiter Károly
Vojnic Ottó
Milassin Illés (uj)
Idb. Frankl István
Pletkoszics Károly
115. Vukov Pál (uj)
115. Ifkovic Iv. Antal
Ifkovic Iv. Gábor
Dr. Kráhl Lipót (uj)
Hoffmann Mátyas
120. Scossa Zoltán
Lendvai Antal
Mamusch Albert
Vojnic Márk
Dr. Reiser-Lajos (uj)
125. Dr. Rádics Péter (uj)
Dr. Blum László
Mukics József
Körvélyesi István
Szabados János
130. Jurics István (uj)
Malagurszki Antal
Malagurszki Máté
Sztipics Károly (uj)
Jakobcsics Antal (uj)
135. Varga Horgosi Péter (uj)
Varga Ágoston
Zopf Henrik
Vaxman Jenő (uj)

Ráich Milán (uj)
140. Keryátszki Jöv. Márk uj
Percics Péter
Sárcevic Enok (uj)
Paukovic Andor (uj)
Ifvány István (uj)
145. Lendvai Ferencz (uj)
Birkás Dániel (uj)
Keryátszki Glogyin Máté uj
Kunecz Mór (uj)
Malagurszki Imre (uj)
150. idb. Birkás István (uj)
Miatov Fülöp (uj)
Reiner Lajos uj
Szudarovics Lőrincz uj
Zelics Márton uj
155. Malagurszki Ferencz uj
Vaszirov János uj
Gabrics Alajos uj
Pertica Pál uj
Veitzenfeld Illés uj
160. Dr. Domhusz Simon uj
Aradszki János uj
Szkenderovics Ferencz uj
Miatov Jevő uj
Antonovics Andor uj
Gyukics Károly uj
165. Szkenderovics Kálmán uj
Ifkovic J. Máté (uj)

Póttagok:

Krenczein József
Vince Dániel
Percics Vincze
Dulics György
5. Dulics Gergely
Sztipics Lukács
Balkó Mácsai Mátyas
Varga Ágoston
Kovacs András
10. Pertics Félix.

Különfélék.

— Kinevezések. Bács megyei alispánja Zöldhegyi Béla központi irnokot árvaszéki lajstromozóvá, Utornik Mátyas, Albrecht Kálmán, Deszpi János, Sóós Emil, Hoós Ernő Győző, Hambalek Jakab, Barak Antal, Penz Ágoston, Kekezevics János, Csuzdy Halász Béla és Zarupszki Gyula központi irnokokat az évi 1200 koronás fizetési osztályba irnokokká, ifj. Hrubányi Illés hodsági szolgabírói II-od irnokot ugyanoda járási irnokká, és végül Czalinger József főispáni irnokot árvaszéki lajstromozót, az ujonan szervezett főispáni iktatói állásra nevezte ki.

Rendkívüli halása volt ennek a felvonásnak, a közönség szinte megdöbbenve, remegve figyelte a színészek gyönyörű játékát és amikor a függöny legördült, percekig tartott a taps.

A harmadik felvonás a köztársasági ügyész szobájában játszik. Az esküdtzéki tárgyalás tart, a védő elmondta védbeszédét, ide jönnek a bírák, ügyészek és ezek felelősei és beszélnek a tárgyalás menetéről, a védő hatalmas beszédének nagy hatásáról.

Majd bejön Vagret az ügyész, aki felfüggeszteni kérte a tárgyalást, mert attól félt, hogy esküdtek Etcheparet — *elítélik*.

Vagret meg van győződve Etcheparet ártatlanságáról és mégis halált kért fejére az esküdtektől és beszéde hatása alatt az esküdtek kimondják a bűnöst. Ezt akarta megakadályozni, azért kérte felfüggeszteni a tárgyalást. A törvényszéki elnök, a főügyész, Vagret felesége meg vannak lepve, szinte megijednek Vagret becsületes gondolkodásától, de ezt lelkiismerete nem engedi nyugodni, visszamegy a tárgyalási terembe és Etcheparet — felmentik.

Felmentik, de a tárgyalás folyamán megtudja, hogy felesége megesezt lány volt, hogy lopott 10 év elött, hogy be volt zárva.

Kiszabadul a börtönből, de élete, boldogsága főnkre van téve, találkozik Mouzon szobájában feleségével, kit elkerget magától, kinek nem bocsátja meg bűnét, kinek meg-

tiltja, hogy gyermekeiről beszéljen, velük találkozzék és végül azzal fenyegeti meg az *anyát*, hogy elmondja gyermekeinek a — bűnét.

Ekkor megőrök a hatalmas erős asszony, nem fog találkozni gyermekeivel, nem keresi fel, eltűnik, csak esküdjék meg férjre, hogy éleszteni, ápolni fogja szívükben az anya emlékét.

Etcheparet megesküszik és elmegy.

Ebben a pillanatban jön Mouzon, aki kicsikarta ezt a vallomást Yanettából, Yanetta meglátja a bíró asztalán a papírvágó kést, felkapja és Mouzont megöli.

Kressz Irma hatalmas alakítása csak növelte a mű hatását. Ez a művésznő minden részletében tökéletesen nyújtott. Első megjelenésétől az utolsóig művészi magaslalon volt játéka. Megjelenése, arc- és szenjátéka, dikciója: a vad bask nő erélyessége, indulatossága, büszkesége, — mikor régi bűnét szemére lobbantja — meghunyászkodása, remegése, félelme, szerelme férje iránt, majd a vad boszu, a megaláztatás hangja, mind kitűnően érvényesült előadásában. — A második felvonás végén négyszer hívták a lámpák elé, de mai alakításáért vastapsot érdemelt volna. (Kár, hogy nálunk ilyen nincs.) Méltóan sorakozik mellé Szabó Etcheparetja.

Igen jeles erőt nyert társulatunk e színészen, aki megrázó erővel, megdöbbentő realiz-

— A bajai mandátum. Nagy a felháborodás Baján mert a szabadelvű párt megtámadta Dr. Reich Aladár függetlenségi képviselőnek mandátumát. A „Bajai Független Újság“ a Kossuth-párt lapja tegnap külön kiadásban tudatta ezt a közönséggel, a cikkekből retentenes elkeseredés sugárzik ki a szabadelvű párt, különösen annak vezetője *Szutrély Lipót* a párt elnöke ellen. A csendes Baja várost felrázta nemörödmérségéből a legutóbbi képviselőválasztás, új párt keletkezett nem csak az országos politikában hanem a városi ügyekben is. Annyi bizonyos, hogy ez a hirtelen fellobbanás nem fog hasznára lenni a város fejlődésének. A petíciót dr. Ragályi Lajos budapesti ügyvéd adta be és pedig azon a czmen, hogy dr. Reich választói között érvénytelen szavazatok vannak. A kérvényező Schumacher Frigyes, Eril József, dr. Nikolausz Béla, Scherer Antal, Mihátsch István, Eckert István, Pollerman Bertalan, Horváth István, Szingen Károly, Spitznagel Ferencz, Mentényi János és Dr. Boros József.

— A magyar asztaltársaság lakomája. A Hevér-féle vendéglőben társas vacsorára jöttek össze tegnap este a magyar asztaltársaság tagjai. Mintegy kilenczven tag jelent meg a lakomán amely a legkedélyesebb hangulatban a reggeli órákban végződött. *Milassin Ignác* a társaságnak buzgó elnöke szép felkészüléssel a jótékony és hazaszeretetre buzdította a jelenvöltoakat, majd felolvasta lapunk felelős szerkesztőjének levelét amelyben felkéri a tagokat, hogy alakítsák meg a demokrata kört és tüzéik ki ezétül a magyar ipar pártolását. A beszédet lelkesen megélejezték és örömmel fogadták a demokrata kör szervezésére vonatkozó felvetett eszmét. Ugy értesülünk, hogy az asztaltársaság tagjai a legközelebbi közgyűlésen indítványozni fogják, hogy együttesen lépjenek be a szervezendő demokrata körbe.

— Eljegyzés. *Kondor Ottó* eljegyezte *Müller Nellike* kisasszonyt Szabadkáról.

mussal mutatta be az ártatlanul megkínzott bask parasztot.

Utánuk *Falusi Vagretja* érdemel őszinte dicséretet. Kitűnően tudta szerepét, volt is ideje átézni és megérteni szerepét. Őszintén gratulálunk neki mai sikeréhez.

Kabinet alak volt *Ferenczi Bridet-je* és *Ujvári Benoit-ja*, és dicsérendő *Kovács (Bouzule)* is. — Etchepare anyja szerepében *Simon Mariska* mutatta be azt, hogy ő a társulat egyik univerzál zsenije, aki ma mint tánczosnő, holnap paraszt menyecske, majd meg mint drámai anya mutatja be szép tehetségét.

Megérdemli, hogy megemlékezzünk *Kendi Piroskáról*, aki *Catalina* szobalányt adta jellegzetesen, továbbá *Lomnicziné* és *Vedrődiről*. Ámde kellemetlenül ériattette a közönséget *Tóth* (esküdtzéki elnök) szerepmutadása, ami persze kilövéssel járt.

Utóljára emlitem *Baróthit*, aki Mouzon szép szerepét teljesen elejtette, de meg nem is tanulta meg.

Ezt éppen azért vetem szemére Barótnak, mert eddig egyik legszorgalmasabb és jó tehetségű színészünknek ismertem és remélem, hogy a következő előadásban meg is tanulja és meg is csinálja szerepét, aztán meg a nyögéssről jó lesz leszoknia.

Az előadás 11 óra felé végződött rendkívül nagy hatást gyakorolva a közönségre.

— **Esküvő.** A szabadkai fiataiságnak egyik kedvelt és rokonszenves tagja *Dr. Matievics István* ügyvéd esküdtött tegnap örök hűséget *Malagurszky Josefa* kisasszonynak Malagurszky István helybeli földművelő és értékképviseelő leányának. A násznagyok a menyasszony részéről *ifj. Vojnich Sándor* országgy. képviselő, a vőlegény részéről *Mamuzsich Lázár* polgármester voltak. Az esketési szertartást *Mamuzsich Félix* cz. kanonok végezte. Este a menyasszonyos háznál fényes lakoma volt. A fiatal pár nászutra Olaszországba utazott.

— **A zombori tisztviselők kérése.** Zombor városi tisztviselői körében mozgalom indult meg sanyaru helyzetük megjavítása céljából. Kérvénynyel fordultak a városra, hogy fizetésüket javítsák, mert lehetetlen mostani fizetésükből megélniök. A város polgármestere megígérte, hogy jogos és indokolt kérelmüket minden telhető eréllyel támogatni fogja.

— **Régi szinlap.** Érdekes repriz volt ma este színházunkban Strausz „Bőregér” című gyönyörű operettjét elevenítették fel öt esztendei pihenés után. Ebből az alkalomból közöljük a 21 év előtti szinlapját „Bőregér”-nek, amiben különösen érdekes az, hogy *Erdélyi Marietta* neve nem a személyek közé — hanem külön, nagy betűkkel a helyárak elé van helyezve. Emiatt az „önkijitűtetés” miatt az akkori színházi bizottsággal sok baja volt az igazgató-művésznek.

Ime a szinlap:

Kis bérlet.

7-ik szám

VÁROSI SZÍNHÁZ

Szabadkán, 1880.

Szerdán, október 27.

Erdélyi Marietta igazgatása alatt:

A BŐREGÉR.

Operette 3 felv. Meilhac és Halewy „Reveillon” cz. bohózata után írták Haffner és Gene Richard Zenéjét szerző Strauss János. (Rendező Bokodi).

Személyek:

Eisenstein Gábor, gazdag magánzó	Kendy
Frank, fogház igazgató	Traversz
Orlovsky, herceg	Aranyosiné
Alfréd, énekmeister	Szabó
Falko, jogtudor, jegyző	Szabadhegyi
Blind, jogtudor, ügyvéd	Hegedűs
Adele, Rosalinda szobaleánya	Balassiné
Ali Bey, egyiptomi	Reményi
Samusin, követségi titkár	Fodor
Muray, amerikai	Réti
Cracioni, marquis	Aghy
Middleton, lord	Györi
Oscár, báró	Gálfalvy
Frosch, börtönőr	Bokodi
Iván, a herceg komornoka	Németi
Ida,	Somogyi Róza
Melania,	Györiné
Felicita,	Verbőc Emília
Sidi,	Szabóné
Minni,	Sziklaiiné
Faustina,	Hódi An.
Silvia,	Ótvás Laura
Sabina,	S. Gizella
Bertha,	Kolozsváriné
Lori,	Bányainé
Paula,	Szálvainé
Hermine,	N. Mari
Első	Lomnici
Második szolga	Reményi

Urak, hölgyek, álarcosok, táncosok, szolgák. Történik a főváros közelében egy fürdőhelyen.

Rosalinda . . . Erdélyi Marietta. Helyárak.

Kezdeté 7 órakor. — Vége 10 előtt.

— **Eljegyzés.** *Geiger Jankát* ifj. *Geiger Mór* leányát eljegyezte *Hajdu Armin* szabadkai kereskedő.

— **Hirtelen halálozás.** Megírtuk, hogy *Rudics Pál* III. köri napszámos a kis kápolna melletti *Vermes Nándor* féle ház kapu bejárója alatt hirtelen elhunyt. A rendőri boncolást tegnap ejtették meg rajta amikor is kijött, hogy halálát vízkórság okozta.

— **A helybeli közkönyvtár-egylet látogatottsága.** 1901. év október havában: Házi használatra kivettek: Szépirodalmi 197 mű Tudományos 29 mű összesen: 226 mű. Helybeli használatra kivettek: Szépirodalmi 17 mű Tudományos 5 mű összesen: 22 mű. Az egyesület vagyona szaporodott: Könyvtár, Szépirodalmi 7 mű 15 kötet. Tudományos 26 mű 50 kötet. Összesen: 33 mű 65 kötet. Muzeuma: állat gyűjtemény — drb, növény — drb, ásvány — drb, régi pénz 117 drb, régiségtár 47 drb néprajzi — drb összesen: 164 drb.

— **Havi kimutatás** 1901. évi október hó-ról. A mentő osztály a lefolyt hóban igénybe vételt a következő eseteknél u. m. Sebzés sérülés 36, belsőbajok —, betegnek a kórházba szállítása 31, elmebeteg szállítás 4, öngyilkosság, öngyilkossági kísérlet 2, Tűzhöz kivonás 6, Hullaszállítás 3, Egyéb esetek —, összesen 82 esetben. A folyó évben 645 esetben, 1896. év szeptember hó 12-től pedig, a mai napig összesen 2658 esetben működött. A fertőtlenítőkhöz ellenőrzés végett e hó folyamán bejelentetett: Roncsolótorok-
ob 1 esetben, ezek közül fertőtlenítés eszkö-zőletelt — esetben vörheny 4, ezek közül fertőtlenítés eszkö-zőletelt 1 esetben, Kanyaró 17, esetben ezek közül fertőtlenítés eszkö-zőletelt 5, Hökhurut 4, Hólyagos himlő —, Hagymáz —, ezek közül fertőtlenítés eszkö-zőletelt —, esetben, Vérhas —, Gyermekágy láz —, Ültömírgyömb —, ezek közül fertőtlenítés eszkö-zőletelt — esetben, tüdőgümőkör —, Orbáncz —, összesen 26, ezek közül fertőtlenítés eszkö-zőletelt 10 esetben. A fertőtlenítőkhöz az év folyamán bejelentetett 106 fertőző betegségben szenvedő egyén.

— **Sajtóper egy zuglap ellen.** A fővárosban gombamodra szaporodnak az olyan könyv-matossátságok, melyeknek nyíltan bevallott célja a napilapok tudósítása, tulajdonképpeni célja azonban a közönség revolverezése. Ilyesféle könyv-matossátság volt a Napilap Tudósító is. Ez a könyv-matossátság az irta Schubert Sándor Bienenzárosról, a mézárás-
ipar-
testület elnökéről, hogy megkorbácsolták. Balázs József „szrkesztő” ellen sajtóper indított Schubert; a tárgyalást ma kellett volna megtartani a büntetőörvényszék előtt, de se Balázs, se Pusztai (Paszku) Béla, a ki állítólag megírta a sértő közleményt, nem jelent meg a tárgyaláson, a melyet ennél-fogva elnapoltak. A két vádlott körözésél elrendelte a törvényszék. (E.)

— **Harc egy vásár körül.** Ó-becse nagy község legutóbbi vásárát az eső elverte. A vásárbérlet a miniszteriumtól pótvásárt kért f. hó 24-ikére. Az Ó-becsei iparosok azonban ellenzik a pótvásár engedélyezését, mert azt hiszik, hogy a helyi ipar rovására megy. Az ellenző iparosok közül mintegy hatvanan külön kérelemmel fordultak a miniszterhez, hogy a kért pótvásárt ne engedélyezze. Kiváncsiak vagyunk a miniszter döntésére.

— **Hol vegyünk cserépkályhát?** Ott, ahol a legjobbat, legszebbet és mégis a legolcsóbbat lehet kapni! Nincs az a külföldi cég a amelynél szebb és jobb cserépkályhákat lehet

kapni, mint Szabadkán *Dániel József* kályha-gyárában. Hazai iparosainkat kötelességünk pártolni, különösen akkor, ha versenyképek és hogy *Dániel József* cserépkályhái minden kritikán felül állanak, arról mindenki meggyőződhetik.

Telephon 122. Telephon 122

Tűzi **FA** vágott

vagononként valamint ölszámra és 100 klgr.-ként vágottfa finom szalon

 Porosz-szén

vagononként előre megrendelve legolcsóbban

 Braun Herman fiánál,
a huszár-lovalda mellett.

Törvénykezés.

Nyolczvanezer koronás csőd.

Leuchter Mór zentai kereskedő és társai bunúgyében két napi tárgyalás után tegnap 6-ikán hirdette ki az ítéletet a kir. törvényszék.

Az ítélet hirdetésén nagy számu közönség jelent meg.

Tíz óra mult mikor az elnök *Crainicean Mihály* törvényszéki bíró az ítéletet kihirdette amely szerint *Lauchter Mór csatlórd bukás büntette miatt 3 évi és 6 havi fegyházra és 5 évi hivatal vesztésre ítéltetett. A büntetésbe 2 havi vizsgálati fogság beszámítatott.*

A többi vádlottak névszerint *Krajnik Nathan,* *Reinhold Dávid,* *Bienenfeld Benő* és *ifj. Klein Bernát* bünpalástolás vétsége miatt 3-3 havi fogházra ítéltettek.

A kir. ügyész az ítéletben megnyugodott, vádlottak és védőjük felebezést jelentettek be.

Az ítélet kihirdetése után dr. *József Molnár* kir. alügyész *Leuchter Mór* vádlottak azonnali letartóztatását kérte amit a kir. törvényszék a védő ellenzése daczára elrendelt és *Leuchter* átadták a kir. ügyészségnek.

Az esetet jogász körökben élénken tárgyalják, miután a csődügyben nemcsak a szabadkai törvényszék előtt de tán az ország egy törvényszéke előtt sem hoztak ily súlyos ítéletet.

Elrettenlő példát akart szolgáltatni a kir. törvényszék ezzel az ítélettel miután utóbbi időben gyakori volt az eset, hogy kereskedők rövid néhány évi fennállás után nagy hitelre tettek szert és mikor már megszédíték magukat a hitelezők megkárosításával csődbe jöttek.

HOL?
HOL?

Csakis Krausz és Fischer könyvnyomdájában készül a legszebb nyomtatvány.

En Fischer Henrik

kárpitos, díszítő, első szabadkai kiváltgatási vállalkozó és kölcsönös Kazinezy (Gombkötő) utca 92. sz. úzv. Bilitzkyne házában.

Értesitem a nagyérdemű közönséget és az egyleteket, hogy Pudler Dániel tánczmesterrel és Pudler B.-vel **soha semmiféle üzleti összeköttetésben nem voltam és jelenleg sem vagyok és nevemet az üzlet vállalatnál nem használhatja**

Egyben értesitem a nagyérdemű közönséget és az egyletek tek. einökségét, hogy elvállalok ezentul is kiváltgatást, bármilyen alkalomakkor díszítést és bálakra, lakadalmakra, házmulatsagokra; estélyekre kikölcsönzők zászlókat, ozlmereket, lampionokat, fagyákat és minden a díszítéshez szükséges tárgyakat.

Átköltözésnél butorcsomagolást valamint **kárpitos munkát javításra** is elfogadok a legolcsóbb árban **helyben** mint **vidéken.**

Kérem a n. é. közönség szives pártfogását.

Gazdatiszt

izr. fiatal nős, a gazdaság minden ágában jártas, sok évi tapasztalattal állást keres. Ügynökök gazdagon díjaztatnak. Czím e lap kiadóhivatalában.

Apró hirdetések.

Az apró hirdetések előre fizetendők. Minden apró hirdetés beiktatása legfeljebb 60 fillérbe kerül és 15 szó lehet, minden további szó 4 fillért vastagabb betűből 8 fillérbe kerül. Ertesítéseket a kiadóhivatal ad; ler. elheli kérdésekhez válasza való helyeg mellékiendő.

Kifűnő gyár mányu egészen új czimbalom (alkalmas karácsonyi ajándék) kéz alatti adó. Hol? megtudni a kiadóhivatalban.

Keresek egy 3-4 lőerős járgányt és egy alkalmas házat 5-6 szobával vagy megfelelő üres telket közel a vasúthoz. Szobonyi Bertalan igazgató Damjanics-u. 103. sz.

Eladók!
az 1000 honat
folyóiratot és
egy egész évi
folyamát 2
fr. ért.

Hegedű órákat adulányos fizetés mellett **Hnisz Rezső III. kör** Balogh-utca 802. szám alatti.

Jó karban levő függő lámpát veszek. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Kasznált nagy **Meidinger**

kályhát

keresek megvételre. Czím a kiadóhivatalban.

Értesítés.

Tisztelettel tudatom eddigi megrendelímmel — hogy ezután **éjjeli felvételeket** is eszközök s erre a czélra üzletemet berendeztem.

A felvételek előre bejelentendők legalább is egy órával hamarabb. Tisztelettel

Vörös Kálmán fényképész,

Damjanits-utca 120. sz. Seffler-féle házában.

JÓ ES OLCÓ ÓRÁK!

3-évi jótállással privát vevőknek

KONRAD JÁNOS
órágyára, arany, ezüst és ókszer áruk szállító-háza.

BRÜX (Csehország)

Jó nickel-rem-óra frt 3.75

Valódi ezüst rem-óra frt 5.80

Valódi ezüst lánc frt 1.20

Nickel ébresztő óra frt 1.95

Cégem a cs. és k. birodalmi czimmentrel van kitüntetve, számtalan arany ezüst kitiltási érem valamint ezernyi elismerő levél van birtokomba. képes árjegyek ingyen és bérmt.

Angol stíben készült HÁLO SZOBA és renesans stíben Ebédlőszoba

butor eladó

SEPCITS LAJOS asztalosmál, VI. k. Halasi-ut 203. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Közíhírré tétetik, hogy a városi szegényház részére szükséges hus és kenyér szállítására 1902. január hó 1-től 1905. december hó 31-ig terjedő időre a város pénzügyi osztály hivatalos helyiségében nyilvános írásbeli verseny tárgyalás fog tartatni, ennek határidejéül 1901. évi november hó 17. napjának d. e. 10 órája tüzetik ki, s az ajánlatok a kitűzött időig a városi tanács iktató hivatalában adhatók be.

Az ovadék husra nézve 200 korona.

A kenyér szállításra 500 korona, megjegyzvén, hogy ez árlejtésen csak helybeli mészárosok és sütők tehetnek ajánlatot.

Egyéb feltételek a városi tanács pénzügyi osztályában hivatalos óra alatt bármikor megtekinthetők.

Kelt Szabadkán, 1901. évi november 6-án.

Városi tanács.

Szobafestő, mázoló, aranyozó, czimfestő

és minden e szakmába vágó munkát elfogad a egyszerűbb és a legdiszesebb kivitelben, ugy helyben mint vidéken

Kladek Kázmér

Szabadkán, III. Bercsényi-u. 669/a. sz.

Gyors és pontos elkészítés!

! Kedvező alkalom !

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség tudomására hozni, hogy **főloszlott czégektől igen előnyös árban mindenemű arany és ezüst árukat összevásároltunk,**

ugymint sétatobok, szivar és dohányszelenczék, különféle evőeszközök, gyümölcsös talak, cukor szelenczék és különféle készletek továbbá aranyórák, karpereczek, függők, melltűk, nyakkendőtűk és arany-gyűrűk.

Rendkívül nagy raktár **valódi china-ezüst** árukból **Faliórák** nagy választékban melyekért 3 évi jótállást vállalunk.

Arany, ezüst és órajavitást saját műhelyünkben igen szolid árban végzünk.

Dávid R. és Társa,

órák és ékszerész a „Bárány Szálloda” mellett

Háztartási, gazdasági és állatgyógyászati cikkek.

Új drogua üzlet Szabadkán!

Van szerencsém a n. é. közönségnek az itt felsorolt cikkek a legjutányosabb árak mellett ajánlani u. m. **Mindenféle Zoilette és gyógyszerzappanok, angol és francia illatszerek, szoba illatszerek, haj- és szájjvizek, arcz és körömápoló szerek, hölgyporok, hajfestők, fogporok, fogpasták, fogkefék körömkefék.** — Továbbá raktáron tartom a legjobb minőségű magyar és francia **cognacokat, gyógyborokat, likőröket, francia likör eszenciákat, rum, cognac eszenciát és kompozitíót, végül fényképészeti s egyéb vegyszereket és savakat.**

Vidéki megrendelések a legjutányosabb árak mellett, pontosan és gyorsan eszközöltetnek.

Zalán Béla

drogua üzlete
a „Méhkashoz”
Szabadka Kossuth L.-utca 21.

Valódi Angol és Jamaikai rumok.

K. & C. Popoff-féle orosz teak.

Vegy-illat és kötszerek.